

Szkółka

niedzielnia

Módl się i pracuj, a będziesz szczęśliwym.

Leszno. — *Niedziela dwudziesta po Zielonych świątkach, dnia 13. Października 1844.*

Religia.

Ewangielia u Iana świętego
w Rozdz. IV. w. 46—54.

„Onego czasu był nieiaki królik, którego syn chorował w Kafarnaum. Ten gdy usłyszał, iż Iezus przyszedł z iudzkiej ziemi do Galilei, poszedł do niego i prosił go, aby zstąpił, a uzdrowił syna jego, bo poczynął umierać. Rzekł tedy do niego Iezus: leżli znaków i cudów nie uyrzycie, nie wierzycie. Rzekł do niego królik: Panie, zstąp pierwszy, niż umrze syn mój. Rzekł mu Iezus: Idź, syn twój żywy jest. Uwierzył człowiek mowie, którą mu powiedział Iezus, i poszedł. A gdy już zstępował, zabieżeli mu słudzy, i oznaymili, mówiąc, iż syn jego żyje. Pytał się tedy od nich godziny, której mu się polepszyło. I rzekli mu, iż wczora o siódmey godzinie opuściła go gorączka. Poznał tedy oyciec, iż to ona godzina była, której mu rzekł Iezus: Syn twój żyje! I uwierzył sam i wszystkim dom jego.“

Wytlómaczenie.

Właśnie znaydował się Pan Iezus w Kanie galilejskiej, do której był

przybył z krainy Samarytanów po owę rozmowę z niewiastą przy studni Jakubowej, gdy znakomity urzędnik króla Heroda Antipy przyszedł do niego z prośbą, aby mu umierającego syna zachował przy życiu. Zbawiciel odpowiedział mu: leżli znaków i cudów nie uyrzycie, nie wierzycie. Odpowiedź ta zadziwiła może nie jednego, ile, że ów królewski urzędnik okazał wiarę w Chrystusa, kiedy się udał do niego po ratunek dla dziecka swego; więc się zdaie, że nie zasłużył na ten zarzut: „leżli znaków i cudów nie uyrzycie, nie wierzycie,“ a przecie rzecz się tak ma. Była w nim wiara, to prawda, lecz bardzo jeszcze niedoskonała. Rozumiał bowiem, że Pan Iezus musi koniecznie przybyć do domu jego i to przed skonaniem syna, bo inaczej to już go nie zdoła mu przywrócić. „Panie! zstąp pierwszy niż umrze syn mój.“ Gdyby był uznał Chrystusa za Syna boskiego, byłby wiedział, że jako Bóg może uleczyć i oddalonych chorych, i to samém chceniem tylko, iak to uczynił ów Setnik, mówiąc: „Panie! nie jestem godzien, abys wszedł do domu mego; ale tylko rzekniy słowo, a będzie uzdrowion syn mój.“ Chociaż usłyszał strapiony oyciec nagane

od Jezusa względem słabości wiary, nie stracił jednak nadziei, nie odstraszył się, ale tém bardziéj nalegał: „Panie! zstąp piérwéy, niż umrze syn mój;“ i Pan Jezus wysłuchał próśby iego i rzekł: „idź, syn twój żywy iest.“ A tak dwoiaki cud uczynił Zbawiciel, bo i umierającego syna zachował przy życiu i zdrowiu, i słabego w wierze oycy umocował w ténże; albowiem uwierzył mowie Jezusa królik i poszedł. A gdy się zbliżał do domu, zabieżeli mu słudzy i oznaymili, mówiąc: „syn twój żyje! wczoray o siódméy godzinie, podług naszéy rachuby o piérwszém z południa, opuściła go gorączka.“ On im zaś opowiedział, że właśnie o tén godzinie rzekł do niego Jezus Chrystus: „idź, twój syn żywy iest.“ Za iego tedy przykładem cały dom uwierzył w Zbawiciela.

Nauka.

Widzicie, Bracia w Chrystusie! iak to wiele na głowie domu, na gospodarzu, zależy; bo iaki Pan, taki i dwór; a iaki gospodarz, taki téż dom i czeladka iego. Gdyby ów królik nie był się uciekł do Jezusa w potrzebie swoiéy, nie był w niego uwierzył; cały dom iego nie byłby poznał Chrystusa, iego święténéj nauki, a wszystko to znowu nie byłoby nastąpiło, gdyby Bóg nie był złożył śmiertelną chorobą syna pańskiego. To, co na pozór wydawało się przykre, złe, nieszczęsne, to w istocie było zbawienne, bo wielu przywiodło do wiary. Póki w czerstwém zdrowiu zostawali wszyscy w domu królika, nikt się nie spytał, nikt nie szukał Jezusa; dopiero, gdy choroba powaliła syna, a śmierć mu grozić zaczęła, i ludzkie zabiegi daremne były, wtedy to przyszedł na myśl Zbawiciel, wtedy to szukano go i o ratunek błagano. Widzicie więc, Bracia

kochani! iak to Bóg i choroby używa ku zbawieniu człowieka. Iest ci to przykry gość w domu ta choroba; ale pożyteczny, bo chłószcząc ciało, dźwiga duszę. Wieluż to ludzi, póki służą lata, używają świata, a nie zastanawiają się nad tém, czy to wychodzi na pożytek duszy. Żyją, iakby wiecznie na ziemi żyć mieli i z tego życia nikomu się nie potrzebowali rachować, albo, iakby z śmiercią wszystko się kończyło; nie zayrzają szczerze do sumienia swego. Dopiero gdy ich Bóg chorobą nawiedzi, zaczynają inaczéj sądzić o rzeczach i przekonywają się o marności świata. Wtedy poznawają Chrystusa i do niego wyciągają swe ręce o pokrzepienie ciała i duszy.

Choroba więc, lubo iako skutek grzechu pierworodnego, iest karą, wielkiém przecie iest dobrodzieystwem dla człowieka każdego. Chociaż się pamiętało o Bogu; to iednak z krewkości ludziéy nie raz go się obraziło; a chociaż przez Sakrament pokuty zmyły się grzechy, zostało ieszcze nie u iednego zadosyćuczynienie za nie sprawiedliwości boskiéy. Przez cierpliwe zaś znoszenie choroby, spłacamy ten dług, i iak złoto w ogniu oczyszczamy się. Dla tego wołał Dawid w Psalmie do Boga: Panie! do brze iest, żeś mię upokorzył; a my nie szemraymy w chorobach naszych na ich dolegliwości, ale z Augustynem świętym wołaymy do Jezusa: tu mnie Panie siecz, tu mnie karz, tu mnie pal, tu nie przepuszczay, byleś od twoiéy święténéj miłości nie oddalał i przepuścił na wieki. Amen.

Rozmaitości.

Skutki piianstwa.

(Dalszy ciąg.)

Kiedy z łaski Stwórcy swego
Człowiek w raju osadzony,
Chwalił Boga odwiecznego,
Był niewinny, nieskażony:

O iak błogo było wtedy!
Jak szczęśliwi ludzie byli!
Bez choroby, bólów, biedy —
Bo posłuszni Bogu żyli.

Czart ich kusił i — zgrzeszyli;
Nędza ich odtąd ściagała.
Karę znoszą od téj chwili:
Zal, choroby i śmierć ciała.

I moc odtąd czartu dano,
Że mógł wabić ludzkie plemię;
On sprośnością szpecił ziemię,
Iakiéy nigdy nie widziano.

Bałwochwalstwa, nieczystości
Ród upadły zarażały.
Skinął Bóg — a ludzkie złości
Wody potopu zalaly.

Znowu czart, przeciwnik Boga,
Ludzki ród skłaniał do złego,
Do wzgardy zakonu Iego. —
Stała się niewola sroga,

Iuż Bóg w łasce nieprzebranéy
Zesłał ludziom Zbawiciela,
Który naturze znękanéy
Przewodniczy, sił udziela.

On w toni podaie rękę,
Uczy walczyć piekła sprawy,
On nam, iako Bóg łaskawy,
Ray otworzył przez swą mękę.

Ale czart ma swą rachubę,
W nas podnieca ciała żądzę —
Roskosz, wódka i pieniądze,
Otóż broń na naszą zgubę.

Temi to trzema drogami
Czart się wkrada w serca ludu,
I podbiia ie bez trudu,
I panuie między nami.

Czém nas Pan Bóg obsypuie:
Wszystkie Iego święte dary —
Z nich truciznę przygotuie
Dla nas ów piekielnik stary.

Tak téż, gdy przed laty trzysta
Nastał spirytus w pogaństwie:
Czart, co z wszystkiego korzysta,
Rozpościerał go w swém państwie.

Zrazu li w chorobach brano
Wódkę, tę pogan puściznę,
W aptekach ią przedawano
Iak lekarstwo, iak truciznę.

Widział czart, iakie to skutki
Będą z wódek i z araku:
Podał myśl zaprawiać wódki,
By truciznie dodać smaku.

Wkrótce iego służebniki
Darów Bożych doświadczały,
Z kwiatów, ziół, te bezbożniki
Swe przyprawy wypalali.

Nawet witryolę z siarki,
I co tylko naytęższego,
Lali w garnce, lali w miarki,
Ciagnąc lud do iadu złego.

Czart się cieszy z niewolników,
Których liczy miliony;
Za pomocą alembików
Garnie ludu w swoje szpony.

Iuż i u nas lud marnieie;
Iad zaraża pokolenia.
Wiara święta w nim słabieie,
Wódka głuszy głos sumienia.

Czy nie widzisz, miły bracie,
Ze nam czart wódkę zaprawia,
Ze choć brzydka — nie zraża cię,
Ze się chęć do niéy odnawia?

Otóż nayprzód wnętrza grzeie,
Czuiesz w sobie moc śmiałości,
Potém ogniem się rozleie
I rozbudzi namiętności.

Sprośna mowa, brzydkie żarty
I chęć dzika się odzywa;
Z czartem związek iest zawarty,
On do grzechu cię porywa.

Po krwi krąży iad piekielny,
Drażni nerwy, mózg napada;
A ty chwalisz trunek dzielny,
I nie czuiesz, że w nim zdrada.

Życie gwałtem rozdrażnione,
Pędzi w tobie, iak szalenie,
Trawi siły wyteżone —
Za niém idzie osłabienie.

Zkąd te twarze zwiędłe, blade,
Lub nabrzmiałe, zeszpecone;
Wargi zwiśnię, lica śniade,
Oczy błędne, zczzerwienione?

Czemże piałak iest w starości?
Ciało iego wyniszczone,
Chore, drzące, przepalone,
Iadem strate aż do kości!

Tępe, słabe zmysły iego;
Dusza, dla nieba stworzona,
Niżey bydlą upodlona,
Odpadła od Boga swego.

Taka iest piałaka płaca,
Że się sługą czarta staie,
Że swe życie wódką skraca,
W złe się rzuca obyczaje.

Pijąc wódki, iadu pełne,
Na swe zdrowie się porywa.
Grzechy popełnia śmiertelne,
Samobójstwo wykonywa.

Zbrodnie i złodzieystwa muogie,
Nędza, wstyd i żebraniny,
Otóż są owoce srogie,
Idące z pijaństwa winy.

Od kieliszka każdy zacznie;
Ale na tém nie przestaie —
Tak się pewno, choć nieznacznie,
Niewolnikiem wódki staie.

Widzi nędzę swą, o Boże!
Chce unikać, co go kusi —
Choć ucieka, czart go zmusi,
Chciałby przestać — a nie może.

Co za nędza téy niewoli!
Czy nie piekła tu potęga,
Co grzesznego duszy sięga,
Zeby zginął w swéy niedoli?

Ach te płacze, łez strumienie,
Co piałaki wyciskają —
Nędza, głód i pothanbienie,
Które w rodzinach sprawiają —

Ach na czyież spadną głowy?
Na kogoż ta krzywda sroga,
Złe przykłady i namowy?
Kogoż skarży wyrok Boga?

Za próżniactwo, namawianie,
Za niedozór, marne słowa,
Za dorobku zmarnowanie,
Odpowie piałaka głowa.

Za te klątwy, żarty sprosne,
Śpiewki, czyny niewstydlive,
Za te kłótnie, zwady głośne,
Za wyrazy obelżywe —

Za te łzy, co żona roni,
Za głód, zimno, niedostatek,
Za tę nędzę małych dzieć,
Za grosz każdy, co się trwoni —

Za kradzieże, oszukaństwa,
Rany, krew i zemstę wszelką,
Za niesłuszność i tyranstwa,
I za niewstydlivość wielką —

Za tę nagość żony, dzieci,
Za ten smutek, co ich truje —
Za ten nieład, co dom szpeci,
Piałak tam odpokutuje.

Piałak własne gorszy działki
I sąsiadów, wszystką gminę,
Sług, przyjaciół, oyców, matki —
Za to wszystko odda winę.

Biada, kto daie zgorszenie,
Sam Zbawiciel nam powiada.
Karą będzie potępienie —
Biada piałakowi, biada!

Piałak sprosne pełni grzechy,
Oddaie się nieczystości,
On przy śmierci bez pociechy
Traci niebieskie radości.

Bo nam Chrystus to powiada:
Co sprosnego, nieczystego,
Nie wniydzie do Oycy mego.
Biada piałakowi, biada!

(Dokończenie nastąpi.)

SZKOLKA NIEDZIELNA wychodzi, co tydzień pół arkusza, za umiarkowaną cenę rocznie złp. 4, półrocznie złp. 2. Wszystkie królewskie urzędy pocztowe i księgarnie przyjmują przedpłatę, i dostarczają Szkołkę co tydzień, bez podwyższenia ceny, Abonentom.

Nakładem i drukiem *Ernesta Günthera* w Lessnie. — (Redaktor: *X. T. Borowicz*.)